142

వైరుధ్యాలు

కోట లాంటి యిల్లు -

కోటగుమ్మం లాంటి గేటు -

ఆ గేటుముందు రహదారి పడవలాంటి పాల పిట్ట రంగు కారొకటి ఆగి, సన్నగా, గంభీరంగా కేకేసేక ద్వారపాలకుడ్లాంటి గూర్ఖా హడావుడిగా పరుగెత్తుకొచ్చి గేటు తీసేడు. వీటన్నిటికీ అధిపతి - (గూర్ఖాతో సహా) సభాపతి వెనక సీట్లో వెల్లింగ్టన్ ప్రభువులా కూర్చొని వుండగా - ఆలస్యంకాని ఆహూత్రం ఆలస్యానికే "మన్నించ" మన్నట్టు ఒంగి ఒంగి సలాం చేసేడు గూర్ఖా. "అలాగే" అన్నట్టు అద్దాల్లోంచి అవతలివాడికి అవుపించని సభాపతిగారు తల పంకించేరు.

కారు ముందుకు సాగిపోయింది.

"అల వైకుంఠపురమ్ములో - అన్నట్టు-ఆ సుందర సౌధంలో ఆమూల సమశీతల శయనాగారంలో-ఛేజ్ నవల్లో దాక్కున్న జేమ్స్‌బాండ్‌లాంటి ఒక అందాల యువకుడి ఫోటోని తాదాత్మ్యంతో తిలకిస్తో-'హౌసిల్లీ యు ఆర్' అనుకుంటోన్న గాయత్రి కొత్తకారు పిలుపు విని, వులిక్కిపడి లేచి, లేడిలా గెంతి, కిందికి జారింది, జారి, కారుముందుకు చేరి

"హౌ నైసిటీజ్, డాడీ!" అంది.

డాడీగారు అప్పటికే కిందికి దిగి ఆమె కాంప్లిమెంటుకు 'కారు' నవ్వు నవ్వి, ఆంగ్ల వాత్సల్యంతో ఏకైక పుత్రిక బుగ్గలు ముద్దులాడి, ముందుకు నడిచేరు.

సభాపతి ఏ సభకీ అధిపతి కాడు-కానీ, అన్ని సభలలోనూ అతని మనషులుంటారు.

సభాపతి ఒట్టి పారిశ్రామిక ప్రముఖుడు మాత్రమే.

"ఏ దేశానికో మహారాజు కావల్సినవాడు. ఈ దేశంలో భాగ్యవంతుడై పుట్టేడు" అని ఆశ్రిత జనం పొగిడినప్పుడు-

-ఏదేశానికో ప్రభువుగా పుట్టేకంటే, యీ దేశంలో భాగ్యవంతుడై పుట్టడం శతకోటిరెట్ల అదృష్టం అని విశ్వసించిన సభాపతి-

"నాకంతటి అదృష్టమా?" అని సవినయంగా నవ్వేస్తోవుంటాడు.

రాజులున్న దేశాల్లో రాచరికాలు కూలిపోయి, ప్రజాప్రభుత్వాలు అవతరిస్తోన్న తరుణంలో, నిర పాయకరమైన ఈ దేశపు రాచరికత ఎంతటి సుఖాదాయకమో ఆయన ఒక్కడికే తెల్సు.

కాని-

ఇటీవల ఓ పెద్ద రాజకీయ భూకంపం పుట్టి పాత ప్రభుత్వం పతనమై, కొత్త పార్టీ అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకుంది. స్వాతంత్ర్యం ఒచ్చేక ప్రప్రథమంగా జరిగిన యీ దురాగతానికి ఆయన అంతగా దురపిల్లేవాడు కానేకాదు. కాని, వాళ్ళు ఎన్నికల ప్రణాళికల్లో పరిశ్రమల్ని జాతీయం చేస్తామనీ, గుత్తవ్యాపారాన్ని గుట్టుగా చేజిక్కించుకుంటామనీ ఏవేవో పరమ ప్రజా వ్యతిరేక ప్రమాణాలు చేసేరు. ఎన్నికల ప్రమాణాలు తాగినవాడి ఒట్టులాంటివని ఆయనకు ఎంత నమ్మకం వున్నా, కొత్త బిచ్చగాడు పొద్దెరగడని భయపడి తన దేవేంద్ర పదవికి పతనం తప్పదనుకుని-

-ఛీ, ఎందుకొచ్చిన ప్రయాస! ఉన్నది ఒక్క కూతురు. ఉన్నదంతా ఖర్చు పెట్టేద్దాం, అనుకున్నాడు.

అందుకు నాందిగా, నాలుగు లక్షలు పెట్టి 'కేడిలాక్' కారు కొన్నాడు.

★ ★ ★

అసలే అందమైన ఆ యింట్లో మరింత అందంగా వుంది ఆ హాలు.

చూడ్డానికి అందమైన పిల్ల గాయత్రి. అధునాతనంగా అలంకరించుకుని, మెరుపు తీగలా మరింత అందంగా వెలిగిపోతో, ఆ హాలు మధ్య ఖరీదైన టేబిలుమీద వెలుగుతోన్న పద్దెనిమిది కొవ్వొత్తుల్నీ అనాయాసంగా వూది ఆర్పేసింది.

చప్పట్లతో హాలంతా మార్మోగిపోయింది.

డాడీగారు మినీ వుపన్యాసాన్నిచ్చి, కూతుర్ని ముద్దుచేసి, తాళం చెవి చేతికిచ్చేడు.

"ఏమిటి డాడీ..." అనడిగింది అందమైన అమాయకతతో.

"హాౌనైసిటీజ్! నీకోసమే" అన్నాడు డాడీ నవ్వుతో.

"ఒహ్హో! వాటే కాస్ట్లీ గిఫ్టిటీజ్ డాడీ!!" అని డాడీని మెచ్చుకుంది గాయత్రి.

సంబరం, సందడి తగ్గేక చేతిలోని తాళాలు చూసుకుని, కార్లో తన పక్కన కూర్చోబోయే వ్యక్తిగురించి ఆలోచిస్తూ - అలవోకగా నవ్వుకుంది.

నోటీసీయకముందే సమ్మెను పసిగట్టేయగల సభాపతి -

"ఆఁ... నాకు తెల్సులే!!" అన్నాడు.

"ఏవిటి డాడీ..."

"కొత్త కార్లో పక్కన బావని వూహించుకుంటున్నావు కదూ"

నాన్నగారి నిర్ణయాలన్నీ అలాంటి మాటల్లోనే ముసుగు వేసుక్కూచుంటాయని ఎరిగిన గాయత్రి చేతిలోని తాళాలు, తెలుగు సిన్మాలోలా ఆకస్మికంగా జారి కిందపడ్డాయి. తన జేమ్స్ బాండ్, క్రికెట్ హీరో కమలాకరం కళ్ళల్లో మెదిలి, కన్నీళ్లొచ్చాయి గాయత్రికి.

★ ★ ★

సందడంతా సద్దుమణిగిపోయింది.

సడన్‌గా కరెంటాఫయి, మైకుసెట్టు మూగవోయినట్టు ఇల్లంతా నిశ్శబ్దం.

పని పని... పని, ఉదయం నించీ ఒక్కటే పని. ఒళ్ళు హూనమైపోయింది మంగికి. అదేదో అయిపోయిందనుకుని తోటలో ఓ మూలగా వున్న సర్వెంట్ క్వార్టర్ వైపు నడుస్తున్న మంగి చేయిని, మరో చేయి లాగింది. అదెవరిదో మంగికి తెల్సు. అది లాగుతోన్న వైపే నడిచిపోయింది.

అంతా అయిపోయేక-

"ఇలాగ ఎంత కాలం సినబాబో" అనడిగింది మంగి.

"ఏదీ- ఆ డబ్బుకాస్తా చేతికి రానీ, వుడాయించేద్దాం" అన్నాడు లక్ష్మీపతి.

ఆ తర్వాత అతను చెప్పే మాటలన్నీ గుర్తొచ్చి

-తన జీవితం ఎంత హాయిగా వుంటుందో! తనూ కార్లో తిరగొచ్చు, బంగ్లాలో బతకొచ్చు. తన పిల్లలు-...

అలా మధురంగా ఆలోచించుకుంటూ కొంపకి చేరి, మరింత మధురమైన కలలు కంటో నిద్దరోయింది మంగి.

★ ★ ★

నూతన ప్రభుత్వం పదవీ స్వీకారం చేసేక కార్మికులంతా పండుగ చేసుకున్నారు. ఇంతవరకూ తమకు ట్రస్టీలుగా వ్యవహరించిన నాయకులే యిప్పుడు ప్రభుత్వాన్ని చేపట్టేరు.

ఎన్నాళ్ళగానో ఎదురు చూసిన కార్మిక రాజ్యం ఇప్పుడు సంక్రమించింది.

"కామ్రేడ్స్....

ఎంతో కాలంగా ఎదురు చూస్తోన్న ఈ శుభసమయం నేడు మనముందుకు వచ్చింది. కార్మికులంతా కలలుగన్న బోనసు....యాజమాన్యంలో కార్మికుల భాగస్వామ్యం, పని గంటలలో తరుగుదల, జీవన పరిస్థితుల్లో మెరుగుదల- ఇవన్నీ మనకిప్పుడు అందుబాటులోకి రానున్నాయి. కార్మికలోకానికి అనుకూలమైన విధానాల్ని చేపట్టి అమలుపరిచే ప్రభుత్వాన్ని ప్రసాదించిన భారత ప్రజలకి మనం ఎంతగానో ఋణపడివున్నాం."

ఇట్లా కార్మికనాయకులు వుపన్యసించేరు. తర్వాత సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, ఇతర వేడుకలూ జరిగేయి. పాడిన ప్రతి పాటలోనూ, ఆడిన ప్రతి నాటకంలోనూ తమకు కలిగిన విజయాన్నే సూచించటం జరిగింది.

ఈ విజయోత్సాహానికి మరింత కృంగి పోయేడు సభాపతి.

"లాభం లేదురా లక్ష్మీపతి. ఇహ వీళ్ళని అదుపులో వుంచలేం. మనకు మనంగా యీ పరిశ్రమల్నీ, వ్యాపారాన్నీ ప్రభుత్వానికి అప్పగించేసి ఉన్నది భద్రపర్చుకోవటం మంచిది" అని వాపోయేడు.

"అంత దిగాలు పడిపోతావేం మామయ్యా! చేప నీటిలోనే యీదుతుంది గాని నేలమీద నడవలేదు. వ్యాపారంలో రెండుచేతులా ఆర్జించగలిగే నీవు తీరుబాటుగా కాలయాపన చేయలేవు" అని వోదార్చేడు లక్ష్మీపతి.

అది ఓదార్పు కాదు. కర్తవ్య బోధలా తోచింది సభాపతికి. అయినా-

"ఈ ప్రభుత్వంతో, వీళ్లతో వేగలేంరా..." అన్నాడు మళ్ళీ.

"వీళ్ళు స్వర్గాన్నుంచి వూడిపడ్డారనుకుంటున్నావా మామయ్యా... ఇవన్నీ ఒక గూటిలోని పిట్టలే, కాకపోతే గొంతు మార్చాయి. పోనీ అదికూడా చూద్దాం... పెట్టుబడిని అటు మళ్ళిస్తే పోలా...."

మేనల్లుడి సలహా సంజీవినిలా పన్జేసింది.

అవును. తీరుబాటుగా తగలేసేకంటే, వ్యాపారంలోనే పోగొట్టుకుందాం, అనుకున్నాడు.

అసలు పోగొట్టుకున్నది ఏమీ లేదు. రాబట్టుకున్నదంతా ప్రభుత్వ సబ్సిడీలతోనే.

ఒక గ్రామంలో పీచు పరిశ్రమ... మరో పల్లెలో గడ్డితో కాగితం తయారుచేసే ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పేడు. కట్టుబాటులేని వ్యవసాయ కూలీలు కారుచవగ్గా ఇంధనం అయేరు సభాపతి పరిశ్రమకి. అలజడులు లేవు. అశాంతి అంతకంటే లేదు. అయిదేళ్ళలో అక్కడ సంపాయించలేని లాభాన్ని రెండేళ్ళలో ఇక్కడ గుంజుకున్నాడు.

"ఎంత హాయిగా వుందిరా లక్ష్మీపతీ! కార్మిక సమస్యలేదు. సమ్మెలూ గిమ్మెలూ లేవు... నీ బుర్ర బాగానే పన్జేసిందిరా...."

మేనల్లుడి తెలివిని నిర్ద్వందంగా అంగీకరించాడు. అప్పట్నుంచే లక్ష్మీపతి సభాపతికి పెద్ద అండయి తన నూతన వ్యాపారసంస్థకి "పతి అండ్ పతి" అని నామకరణం చేసేడు.

★ ★ ★

"లాభం లేదు లల్లీ! డాడీ వరస చూస్తావుంటే ఇదేం జరిగేటట్టు లేదు."

తన నేస్తానికి పరిస్థితి చెప్పుకుని వాపోయింది గాయత్రి.

"ఏం... ఎందుకని?" అని ప్రోబింగ్ మొదలెట్టింది లలిత.

"ఆయనకు దరిద్రం అంటే పరమ అసహ్యం"

"మరి మీ బావ...?"

"డబ్బు లేకపోయినా బాంధవ్య బంధనం వుందిగా... పైగా ఈ మధ్య పార్ట్నరు కూడా అయ్యేడు"

"అసలు నాకు తెలీక అడుగుతాను...కమలాకరం అంటే ఎందుకంత మోజు? అందగాడనా?"అనడిగింది లలిత.

"కాదు...."

"క్రికెట్ ఆటగాడనా?"

"అవును..."

"అయితే ఏం వొరిగిందంట?"

"అతనితో దేశాలన్నీ తిరిగి రావచ్చు"

పగలబడి నవ్వింది లలిత.

"ఏం గొప్ప జోకు జోకావే! విదేశాలు తిరగటానికి నీకు క్రికెట్ ఆటగాడే కావాలా? మీనాన్న తల్చుకుంటే హనీమూన్‌కు ప్రపంచమంతా తిప్పేయలేడూ!"

ఇంత కారుచవక సత్యం తనకెందుకు తెలియకపోయిందా అని కాస్సేపు విచారించి -

"ఆల్రైట్ అతన్ని ఒదిలేస్తాను... మరి తనలో ఘనీభవిస్తోన్న అతని రక్త..."

'చూడు కమలాకరం... నిన్ను ఒక్కరోజులో కోటీశ్వరుణ్ని చేసేయగల్ను' అని అతన్ని నమ్మించిన గాయత్రికి యిప్పుడు గొంతులో పచ్చి వెలక్కాయగా వుంది.

అతను దరిద్రుడనేమాట గుర్తుకు రాగానే మరింక ఆలోచించ లేకపోయింది

గాయత్రి పరిష్కారాన్ని కాలానికే ఒదిలేసి హాయిగా వుండిపోయింది.

★ ★ ★

ఉన్నట్టుండి ఉప ఎన్నిక రూపంలో అదృష్టం తన్నుకొచ్చింది సభాపతికి . అధికార అభ్యర్థి ఎన్నికల ఖర్చంతా తనే భరించి ఒక మెంబర్ని గెల్చుకున్నాడు. అతని సాయంతో మరింత మంది ప్రజా ప్రతినిధుల్ని కొనుక్కుని ప్రభుత్వంలో ముసలం పుట్టించేడు.

అయిదేళ్ళు నిండకముందే ప్రభుత్వానికి ఆయువు మూడింది.

★ ★ ★

ఇటీవల లక్ష్మీపతి దర్శనం అరుదైపోయింది మంగికి. చాలా కాలం తర్వాత ఒంటరిగా డైనింగ్ హాల్లో చిక్కేడు. అతను లేచి వెళ్ళబోతుంటే, టేబిలు తుడుస్తో-

"సిన్నమాట సిన బాబో..." అన్నది మెల్లిగా.

చేయి తుడుచుకుని ఒచ్చి నిలబడ్డాడు లక్ష్మీపతి.

"నేను అమ్మను కాబోతున్నాను" అన్నది.

షాక్ తిన్నట్టయింది లక్ష్మీపతికి. నిలదొక్కుకుని ఆలోచించేడు.

తర్వాత-

"ఎవరికి?" అనడిగేడు నిబ్బరంగా.

"నీ బిడ్డకి..."

చెంప చెళ్ళుమంది. కళ్లు తిరిగి కింద పడబోయి టేబిలు పట్టుకు నిలబడింది మంగి.

"ఎంత ధైర్యమే నీకా మాటనటానికి? ఉన్నవాళ్ళదగ్గర డబ్బు గుంజటానికి మీకు ఉగ్గుపాలతో అబ్బిన విద్య ఇది" అని మళ్ళీకొట్టాడు.

"శాభాష్.. నాకు నచ్చేవురా లక్ష్మీపతీ..." అంటూ లోపలికి వచ్చేడు సభాపతి.

ఆకస్మికమైన అతని ఆగమనానికి ఇద్దరూ నిశ్చేష్టులయేరు.

"నా వ్యాపారానికి వారసుడివి నువ్వేనని నా కెప్పుడో తెల్సురా... కాని, ఇంతవరకూ నీ ప్రతిభకి సరైన రుజువు దొరకలా... తప్పు చెయ్యటం తప్పు కాదు. దాన్ని గప్‌చుప్ చేయకపోవటం పెద్ద తప్పు. ఊ... దాని మొగాన ఎంతో కొంత తగలేసి వెంటనే తరిమెయ్.

ఈ మాట విన్నాక మంగి తలొంచుకుని బైటి కెళ్ళిపోయింది.

"ఎందుకు దాని మొగాన డబ్బు తగలెయ్యటం? వాళ్ళకది అలవాటే"

"లక్ష్మీపతీ! బొంకు మంచి లక్షణమే, కాదనను కాని నిజం తెల్సినచోట అది మంచిది కాదు. తెల్లవారగానే వ్యవహారం చక్కబెట్టు" అనివెళ్ళిపోయేడు సభాపతి.

★ ★ ★

లక్ష్మీపతిని.... కాదు, గాయత్రిని.... కాదు కాదు, ఇద్దర్నీ అలా ఒదిలేయటం యిహ మంచిది.... కాదనుకున్నాడు సభాపతి.

గాయత్రి అవుననలేదు.

లక్ష్మీపతి కాదనలేదు.

అయినా ఆ యిద్దరికీ పెళ్ళయిపోయింది.

మంగి వ్యవహారం గాయత్రికి తెలీదు.

కమలాకరాన్ని లక్ష్మీపతి అసలు ఎరగనే ఎరగడు.

అందుకే వాళ్ళది ఆదర్శ దాంపత్యం.

★ ★ ★

అదే కోట లాంటి యిల్లు.

అదే కోటగుమ్మంలాంటి గేటులోంచి రహదారి పడవలాంటి కారు సన్నగా జారి, పోర్టికోలోఆగి, లలితంగా పిల్చింది. పిలవడమే తడవుగా "డాడీ" అంటూ అమెరికా ఐశ్వర్యంలాంటి ఓ అబ్బాయి పరుగెత్తుకొచ్చాడు.అక్కడే అందుకే నిరీక్షిస్తోన్న నౌకరు కారు డోరు తీయగా, దాని అధిపతి లక్ష్మీపతి గాంధీ గారి కలలంత నిరాడంబరంగా నిర్మలంగా కారు దిగి, ఎదురొస్తున్న కొడుకును ప్రజాస్వామ్య సోషలిజంలా పట్టుకుని రెండడుగులు వేయకముందే ఇరాన్లో విప్లవంలా ఎదురైంది గాయత్రి.

★

అదే నగరం, - అంచులు చించేసి, ఎల్లలు తుడిచేసి విశృంఖలంగా విస్తరించుకుంది నలువైపులకి. ఆ నగరానికి ఓ చివర పెద్ద ఫేక్టరీ ముందు అడుక్కుంటోంది వయస్సుమళ్ళని ఓ ముసల్ది. ఎర్రటి పొడవాటి కారు ఆ ఫేక్టరీ గేటుముందు ఆగగా అందులోని వ్యక్తిని ఆసక్తిగా చూస్తోంది.

"అమ్మా ఆకలే...." అన్నది చెయ్యిపట్టుకున్న బిడ్డ.

అందుకు సమాధానం దొరక్క, కార్చటానికి కన్నీళ్ళు లేక, ప్రజాస్వామ్యంలా పొడిగా ఏడ్చింది ఆ తల్లి

(జ్యోతి మాసపత్రిక, మార్చి 1981).